

In deze rubriek treft u een korte omschrijving aan van actuele projecten en rapporten van De Vlinderstichting.

Rapport

Ontwikkelingen in de dagvlinderstand van Groningen

Auteur

Bert Geerdes

Opdrachtgever

Provincie Groningen

Inhoud

In opdracht van de provincie Groningen is een overzicht gemaakt van de dagvlinderstand van die provincie en de ontwikkelingen daarin, met de nadruk op de laatste 20 jaar. In het vlinderbestand van De Vlinderstichting zitten van Groningen verhoudingsgewijs minder waarnemingen dan van andere provincies, maar toch is duidelijk dat het er niet goed gaat met de vlinders. Er zijn geen soorten die het in Groningen beter doen dan in de rest van het land. Verder is Groningen niet zo'n heel soortenrijke provincie, maar herbergt toch wel een aantal bijzondere soorten. In het zuidoosten komt het Veenbesblauwtje voor, dat daarbuiten alleen nog maar in één regio van Drenthe is te vinden. Een andere Rode-Lijstsoort is de Bruine vuurvlinder, een soort die nog een behoorlijke verspreiding heeft in Groningen, en waarvoor de provincie dan ook een bijzondere verantwoordelijkheid heeft. Het rapport is in januari aan de provincie overhandigd, die het zal gebruiken bij het formuleren van het soortbeschermingsbeleid.

Rapport

Inventarisatie vlinders en libellen De Klencke

Auteur

Arnout-Jan Rossenaar

Opdrachtgever

Vereniging Natuurmonumenten

Inhoud

In 1998 is door De Vlinderstichting een inventarisatie uitgevoerd van landgoed De Klencke op vlinders en libellen. In de rapportage worden de resultaten van deze inventarisatie vermeld en aanbevelingen ten aanzien van het beheer en de inrichting om de vlinder- en libellenstand te bevorderen.

Rapport

Herintroductie Bosparelmoevlinder in Drenthe. Resultaten na drie jaar.

Auteurs

Menno van Zijlen en Michiel Wallis de Vries

Opdrachtgever

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Inhoud

In 1995 is de Bosparelmoevlinder (*Melitaea athalia*) uitgezet in de Schipborger strubben. Deze herintroductie wordt tenminste gedurende de eerste vijf jaar gevolgd om het succes ervan te beoordelen. Inmiddels is de uitgezette populatie waarschijnlijk de laatste in Drenthe. Hoewel 1998 een slecht jaar voor de Bosparelmoevlinder was, lijkt de populatie zich langzaam aan uit te breiden. Er zijn aanbevelingen gedaan om de kwaliteit van de habitat te vergroten.

Rapport

Evaluatie van acht jaar dagvlindermonitoring (1990-1997) in terreinen van Natuurmonumenten

Auteur

Michiel Wallis de Vries

Opdrachtgever

Vereniging Natuurmonumenten

Inhoud

Er liggen 51 monitoringroutes voor dagvlinders in terreinen van Natuurmonumenten, een respectabel aantal. Deze zijn relatief soortenrijk (54 soorten in totaal) en rijk in aantallen vlinders, maar de ontwikkelingen over de jaren zijn er helaas niet beter dan in andere terreinen, soms zelfs in tegendeel. Van sommige soorten is het beeld onvolledig. Er zijn aanbevelingen gedaan voor welke soorten extra inspanningen bij de monitoring nodig zijn.

Rapport

Toekomstperspectief voor de Veldparelmoevlinder in Nederland

Auteur

Michiel Wallis de Vries

Opdrachtgever

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Inhoud

De Veldparelmoevlinder (*Melitaea cinxia*) is al sinds 1995 niet meer in Nederland gezien. Nabij de laatste vliegplaats langs het Julianakanaal in Limburg, zijn in Vlaanderen nog wel enkele kleine populaties. De habitat van de soort is op deze plaatsen uitgebreid bestudeerd. Hierdoor konden de voorwaarden en knelpunten voor het herstel in Nederland worden vastgesteld. Herstel is alleen mogelijk wanneer op zeer korte termijn actie wordt ondernomen om bloemrijke schrale graslanden met een gevarieerde structuur in ere te herstellen.

Project

De Groene glazenmaker in Groningen

Opdrachtgever

Provincie Groningen

Uitvoering

Robert Ketelaar

Inhoud

De Groene glazenmaker is een internationaal belangrijke libellensoort die in Nederland achteruit gaat. Het zag er naar uit dat deze bijzondere libel was verdwenen uit de provincie Groningen, maar uit onderzoek in 1998 is gebleken dat er gelukkig nog een paar populaties over zijn. Eén daarvan is zelfs redelijk groot. Het onderzoek voor de provincie Groningen zet de huidige gegevens op een rijtje en geeft de prioriteiten voor de bescherming van de Groene glazenmaker in Groningen aan.

Project

Het Heidegentiaanblauwtje in Nederland

Opdrachtgever

Ministerie van LNV

Uitvoering

Robert Ketelaar

Inhoud

Het Heidegentiaanblauwtje is een van die bijzondere mierenblauwtjes in Nederland. De laatste jaren kregen we steeds meer signalen dat deze fraaie vlinder uit bepaalde gebieden verdwenen was. Het onderzoek dat we in 1998 hebben uitgevoerd bevestigde ons sombere beeld. In de afgelopen 10 jaar is eenderde van de Nederlandse populaties verdwenen. Het is duidelijk dat er zeer snel actie moet worden ondernomen. Daartoe

zijn in 1998 veel gegevens verzameld over de ecologie van het Heidegentiaanblauwtje. Met deze gegevens in de hand gaat De Vlinderstichting in 1999 een voorlichtingstraject voor beheerders opstarten. We hopen dat we de snelle afname van het Heidegentiaanblauwtje daarmee een halt kunnen toeroepen.

Rapporten

1. Het Spiegeldikkopje op de Empesche en Tondensche hei: is er nog hoop?
2. Mogelijkheden voor het Spiegeldikkopje in Noord-Brabant

Auteur

Chris van Swaay

Opdrachtgevers

Vereniging Natuurmonumenten en Provincie Noord-Brabant

Inhoud

Het Spiegeldikkopje staat in Nederland op de Rode Lijst als kwetsbaar. Begin jaren negentig waren er twee populaties in Nederland: in de Peelregio op de grens van Noord-Brabant en Limburg en op de Empesche en Tondensche hei bij Apeldoorn.

In Noord-Brabant zijn alle oude en potentieel geschikte locaties bezocht in september 1997. Er is gezocht naar rupsen, die in die tijd relatief eenvoudig te vinden zijn. De vindplaatsen zijn gedetailleerd beschreven en onderzocht. Het Spiegeldikkopje komt vooral in de Peelregio nog regelmatig voor, ook in kleine restanten. Er lijkt lokaal de laatste jaren zelfs sprake van een voorzichtige uitbreiding. De populaties in de Groote Heide en Cranendonk doen het de laatste jaren echter slechter. Op de Empesche en Tondensche hei is het Spiegeldikkopje nu twee jaar achtereenvolgend niet gezien, dit ondanks gericht zoeken. De oorzaak van het verdwijnen ligt in een combinatie van factoren, waarvan isolatie en verdroging de belangrijkste zijn. Vermoedelijk zijn de uiteindelijke aanleiding de extreem droge omstandigheden in 1995/1996 geweest. De grote Peelpopulaties kunnen deze schommelingen veel beter opvangen. Op plekken waar het Spiegeldikkopje verdwijnt kan hij vanuit grote populaties herkoloniseren.